

Vedran Zlatić, student V. godine
Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu

RAT PROTIV TERORIZMA NAKON 10 GODINA
Zbornik radova s Međunarodne konferencije
„Rat protiv terorizma nakon 10 godina“
(Combating Terrorism Working Group meeting),
Zagreb, 2012., na 288 stranica

Knjigu „Rat protiv terorizma nakon 10 godina“ izdalo je Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijska akademija, i predstavlja zbornik radova s Međunarodne konferencije Combating Terrorism Working Group meeting (CTWG), održane u Zagrebu od 17. – 19. travnja 2012. godine. U njoj su sadržani radovi brojnih stručnjaka u kojima se iscrpno analizira problem terorizma u svijetu. Predočene su nam brojne opasnosti s kojima se suočavaju moderne države pod prijetnjom terorizma, a isto tako, ukazuje se i na problem zaštite fundamentalnih ljudskih prava koji se nerijetko pokazuje kada se država suoči s problemom terorizma. Knjiga ima 288 stranica, na početku se nalazi Sadržaj (str. 7.), središnji dio čine radovi uglednih stručnjaka (str. 15. – 276.), a na kraju su Fotografije (str. 277. – 288.).

Središnji dio knjige sastoji se, kako je već navedeno, od radova domaćih i inozemnih stručnjaka, redom kako slijedi:

1. Dr. sc. Krunoslav Antoliš – „Risk assessment of terrorist abuse of ICT in the CNI“ (str. 15. – 24.). U svome radu dr. Antoliš skreće pozornost na nužnost izrade procjene rizika zlorabe informacijske tehnologije od strane terorističkih grupacija u svrhu novačenja novih članova za terorističke organizacije i njihovo uvježbavanje te izvršenje DOS napada, a posebice u području osnovne nacionalne infrastrukture, opasnim i štetnim računalnim programima, virusima i sl. Isto tako, dr. Antoliš izlaže i situaciju nastalu nakon ubojstva Osame bin Ladena, vođe terorističke organizacije al-Qaeda.

2. Mr. Jahangir Arasli – „4-Dimensional Al-Qaeda in the Evolving Context“ (str. 25. – 30.). Autor u ovome radu predočuje povijesni razvoj Al-Qaede, trenutno stanje te organizacije i područje djelovanja.

3. Mr. sc. Damir Brnetić – „Borba protiv terorizma i fundamentalna ljudska prava“ (str. 31. – 56.). Ovaj članak donosi analizu problema zaštite fundamentalnih ljudskih prava u slučajevima koji su povezani s terorizmom. Ističe se da su zaštita fundamentalnih ljudskih prava i zabrana mučenja normirane brojnim međunarodnim konvencijama, ali državni organi u pojedinim slučajevima ipak prekoračuju dodijeljene im ovlasti i na taj način krše kogentne norme koje se odnose na fundamentalna ljudska prava, zabranu mučenja i nečovječnog postupanja.

4. Doc. dr. sc. Ksenija Butorac – „Individualni i strateški diskursi samoubilačkog terorizma s osvrtom na protuterorističku politiku“ (str. 57. – 74.). Autorica nas upoznaje s problemom samoubilačkog terorizma koji bilježi sve veći porast, počevši od 80-ih godina prošloga stoljeća. Navodi da je ovakav vid djelovanja dio strategije terorističkih organizacija kojom one žele ostvariti svoje političke ciljeve. U radu su navedene i protuterorističke mjere koje bi valjalo poduzeti u cilju suzbijanja samoubilačkih napada, a to se može učinkovitije postići analitičkim i obavještajnim radom nego pomoću tradicionalnih vojnih operacija.

5. Dr. Nika Chitadze – „Terrorism and the Weapons of Mass Destruction“ (str. 75. – 86.). Autor istražuje ulogu oružja za masovno uništenje u međunarodnom terorizmu. Posebice ističe kako je mogućnost terorističkih organizacija da nabave oružje za masovno uništenje veća zbog slabije kontrole zaliha i tehnologije u zemljama bivšeg Sovjetskog Saveza. Ipak, prema izvješćima CIA-e, izglednije je da će terorističke organizacije nastaviti s uporabom konvencionalnog naoružanja, iako posjedovanje nuklearnog oružja ostaje jedan od njihovih glavnih prioriteta.

6. Mr. sc. Milivoj Jelenski – „Komplementarnost međunarodnog terorizma i međunarodnog organiziranog kriminala“ (str. 87. – 102.). Autor navodi kako značajan segment međunarodnih terorističkih akcija ima svoje uporište i izvor financiranja u međunarodnom organiziranom kriminalu. Nedvojbeno je povezanost međunarodnog organiziranog kriminala s međunarodnim terorističkim organizacijama, iako međunarodne terorističke organizacije često negiraju takvu povezanost.

7. Mr. sc. Damir Kulišić – „O općim obilježjima mogućih pogibelji i istraga možebitnih akata terorizma počinjenih smrtonosno opasnim mikrobiološkim agensima“ (str. 103. – 148.). Članak obrađuje mogućnost napada terorističkih organizacija sa smrtonosnim mikrobiološkim agensima koji bi mogao prouzročiti velike gubitke na napadnutom području, ali i na globalnoj razini. Također se skreće pozornost i na moguće načine pribavljanja i terorističke zloporabe patogenih mikrobioloških agensa i toksina, te na mogućnost otkrivanja počinjenih terorističkih napada tim sredstvima.

8. Prof. dr. sc. Dario Matika – „Terorizam i nezakonito trgovanje kemijskim i nuklearnim materijalima“ (str. 149. – 160.). U ovome članku prof. Matika iznosi problem nezakonite trgovine opasnim materijalima te analizu suvremene tehnologije koja se koristi za otkrivanje opasnih tvari.

9. Dr. sc. Robert Mikac – „Rat protiv terorizma nakon deset godina: mjesto i uloga privatnog sektora i sigurnosnih kompanija“ (str. 161. – 178.). Dr. Mikac nam približava ulogu privatnog sektora u području nacionalne sigurnosti u današnje vrijeme, posebice značaj i doprinos privatnih sigurnosnih kompanija u operacijama u Iraku i Afganistanu. Ističe kako je u svijetu, pa tako i u Hrvatskoj, nedovoljno istražen značaj privatnog sektora i privatnih sigurnosnih kompanija u globalnom ratu protiv terorizma.

10. Dr. sc. Lana Milivojević Antoliš – „Teroristička kaznena djela

u novom Kaznenom zakonu Republike Hrvatske i njihova usklađenost s relevantnim međunarodnim dokumentima za borbu protiv terorizma“ (str. 179. – 196.). U ovome članku obrađuju se promjene koje su unesene u novi Kazneni zakon, a tiču se nove, poboljšane i osuvremenjene, regulacije terorističkih kaznenih djela.

11. Petar Mišević, univ. spec. oec., mr. sc. Dario Malnar – „Terorizam kao prijetnja globalnoj sigurnosti s osvrtom na sustav nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske“ (str. 197. – 210.). Autori predočuju glavna obilježja međunarodnog terorizma, navodeći kako se radi o jednoj od temeljnih prijetnji sigurnosti na svim razinama, od nacionalne pa do globalne. Na kraju predstavljaju temeljne značajke sustava nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske.

12. Dr. sc. Josip Pavliček, mr. sc. Mladen Pamper – „Položaj kriminalistike u prevenciji i suzbijanju terorizma“ (str. 211. – 226.). Ovaj rad je osvrt na ulogu kriminalistike, u okviru kriminalističke taktike, kriminalističke tehnike i kriminalističke metodike, u otkrivanju, prevenciji, razumijevanju i dokazivanju terorističkih čina.

13. Mr. sc. Dean Savić – „Organizirani kriminal i terorizam – povezanost, sličnosti i razlike“ (str. 227. – 240.). Članak obrađuje temu povezanosti, sličnosti, ali i razlike između organiziranog kriminala i terorizma. Navodi da odnos između ove dvije pojave nije statičan, nego se prije svega radi o „kliznom kontinuumu“. Na kraju članka autor iznosi svoja razmišljanja o ratu protiv terorizma u suvremenim uvjetima.

14. Mr. sc. Davor Solomun – „Ekstremističko nasilje i mogućnosti policije u Republici Hrvatskoj u svjetlu nove sigurnosne paradigme“ (241. – 260.). Autor daje analizu ekstremizma i ekstremističkog nasilja, te ukazuje na važnost jačanja kapaciteta policije u rasvjetljavanju i otkrivanju ekstremističkog nasilja, jer je policija bitna odrednica u prevenciji terorizma.

15. Dr. sc. Alenko Vrđuka – „Improvizirano nuklearno oružje i suvremeni terorizam“ (str. 261. – 276.). Dr. Vrđuka u ovom članku obrađuje temu stalno prisutnog straha od mogućnosti proizvodnje i zlorabe improviziranog nuklearnog oružja od strane terorističkih organizacija. Ipak, čini se da ovakva nastojanja terorističkih organizacija sve više i više jenjavaju, što iz razloga nedoraslosti, što zbog dezintegracije i reorganizacije najopasnijih terorističkih grupa koje su predstavljale najveći rizik.

Nakon događaja od 11. rujna 2001. godine, pozornost svjetske javnosti u najvećoj mjeri zaokuplja fenomen međunarodnog terorizma. Opasnost od terorističkih napada postala je neizostavan dio svakodnevnice, a države diljem svijeta neprestano ulažu napore kako bi se onemogućila svaka prijetnja koja dolazi od terorističkih organizacija. Možemo, bez puno rezervi, ustvrditi da je u tijeku globalni i sveobuhvatni rat protiv terorizma, koji je zahvatio mnoge domene države i društva. Ova knjiga predstavlja vrijedan doprinos u razjašnjanju uloge koju danas igra međunarodni terorizam u modernom društvu.